

VRIENDENLOTERIJ EN HET CONCERTGEBOUW

Het concert dat u vandaag bezoekt is onderdeel van de VriendenLoterij ZomerConcerten; een divers programma, van klassiek tot pop en jazz, in een zomerse en informele sfeer. Deelnemers van de VriendenLoterij krijgen met hun VIP-KAART 50% korting op concertkaarten voor de VriendenLoterij ZomerConcerten en kunnen met voorrang bestellen. Het Concertgebouw en de VriendenLoterij wensen u een geweldig ZomerConcert!

© Eduardus Lee

Ook zo genoten van het concert?

NPO Klassiek brengt het hele jaar door de mooiste concerten, van internationale podia én uit Het Concertgebouw, gewoon bij jou thuis.

npoklassiek.nl

VRIENDENLOTERIJ
ZOMER
CONCERTEN

Woensdag 3 juli 2024

Grote Zaal 20.00 uur

Radio Filharmonisch Orkest
Ryan Bancroft, dirigent
Bomsori Kim, viool

Benjamin Britten 1913-1976

Four Sea Interludes (uit 'Peter Grimes'), op. 33a (1945)

Dawn

Sunday Morning

Moonlight

Storm

Pjotr Tsjaikovski 1840-1893

Vioolconcert in D, op. 35 (1878)

Allegro moderato

Canzonetta: Andante

Finale: Allegro vivacissimo

PAUZE

Serge Rachmaninoff 1873-1943

Symfonische dansen, op. 45 (1940)

Non allegro

Andante con moto (Tempo di valse)

Lento assai - Allegro vivace

**AVRO
TROS**

Dit concert wordt opgenomen voor rechtstreekse uitzending in het *Avondconcert* op NPO Klassiek.

ZOMERCONCERTEN.NL

HET
CONCERT
GEBOUW

TOELICHTING

In Engeland is de zee nooit ver weg, en de oer-Engelse Benjamin Britten had er een speciale band mee: hij groeide aan de kust op. De *Four Sea Interludes* zijn tussenspelen uit zijn opera *Peter Grimes*, over een ruige visser die het met zijn dorpsgenoten aan de stok krijgt. In deze vier stukjes verklankt Britten de zee in verschillende gedaanten: soms vriendelijk en sierlijk, soms woest en vijandig. Tegelijkertijd is het een psychologisch landschap, want je kunt er ook het grillige gevoelsleven van de personages in horen.

Kleurrijk vioolconcert

Ook de muziek van Pjotr Tsjaikovski is sterk emotioneel gekleurd. Veel van zijn werken bevatten zowel intens droevige als uitbundige passages. Ook het *Violconcert in D*, op. 35 zit vol stemmingswisselingen, al hoor je gek genoeg nauwelijks iets terug van de heftige crisis die hij een jaar eerder had doorgemaakt. Ondanks zijn homoseksuele geaardheid was hij 'voor de vorm' met een vrouw getrouwd. Een zenuwinstorting was het gevolg, waarop Tsjaikovski het huis ontvluchtte en maandenlang door Europa zwierf om tot rust te komen. Dat lukte blijkbaar, want het *Violconcert* is bovenal een enorm vitaal werk. De solopartij ont-aardt nooit in overdreven krachtpatserij; vooral in het expressieve begindeel gedraagt de viool zich als een zanger. Het meest Russisch klinkt de Finale, vol opzweepende volksdansritmes. In Tsjaikovski's tijd was niet iedereen blij met dit kleurrijke stuk. Een Weense recensent schreef zelfs: 'Hier wordt de viool niet bespeeld, maar geknepen, geslagen en mishandeld.' Een lachwekkende misser, weten we nu. Het werd een van de

populairste vioolconcerten aller tijden.

Heimwee naar het oude Rusland

Met de *Symfonische dansen*, op. 45 uit 1940 blikte Serge Rachmaninoff terug op zijn lange en bewogen loopbaan. Het zou zijn laatste compositie zijn; hij overleed drie jaar later, zeventig jaar oud. Zelf vond hij het zijn beste stuk. Hij had genoeg reden om een balans op te maken. Gevlucht voor de Russische Revolutie van 1917 had hij zijn heil in Amerika gezocht, waar hij een geliefd concertpianist werd maar aan componeren nauwelijks meer toekwam. Hij voelde zichzelf steeds meer 'een geest die rondwaalt in een totaal vreemde wereld', en in de handvol werken die hij nog schreef hoor je altijd weer zijn heimwee naar het oude Rusland. In de *Symfonische dansen* is Rachmaninoff misschien zelfs Russischer dan ooit. Zo klinkt de altsaxofoon, die hij in het eerste deel prominent gebruikt, niet jazzy-Amerikaans, maar Slavisch-melancholiek. Ook in het walsende tweede deel keert Rachmaninoff naar zijn wortels terug: de weelderige melodieën verraden dat Tsjaikovski zijn grote voorbeeld was.

In het flamboyante slotdeel bant de oude componist nog éénmaal zijn demonen uit. Buis klokken imiteren Russisch-orthodox kerkgelui, waarna de beginnoten van het gregoriaanse dies irae (dag des onheils) klinken – een motief dat Rachmaninoff in bijna al zijn stukken had gebruikt, als een soort handtekening.

Michiel Cleij

BIOGRAFIE

Het **Radio Filharmonisch Orkest** werd in 1945 opgericht om klassieke muziek via radio-uitzendingen in de Nederlandse huiskamers te brengen, eerst vanuit de studio en spoedig steeds vaker live vanuit de concertzaal. Een vaste speelplek werd Het Concertgebouw. De naam van het RFO is tegenwoordig vooral verbonden aan de NTR ZaterdagMatinee, Het Zondagochtend Concert en het AVROTROS Vrijdagconcert. De huidige chef-dirigent is Karina Canellakis. **Ryan Bancroft** is chef-dirigent van het Royal Stockholm Philharmonic Orchestra, vaste dirigent bij het BBC National Orchestra of Wales en tevens verbonden aan Tapiola Sinfonietta in Finland. Hij studeerde trompet, fluit, harp en Ghanese muziek in Los Angeles en volgde een dirigentenopleiding in Amsterdam. Sindsdien ontwikkelde hij zich tot een breed georiënteerd dirigent die zich thuis voelt in vele muziekgenres. De Koreaanse ster **Bomsori Kim** (1989) speelt viool sinds haar vijfde. Na haar muziekopleiding in Seoul vervolgde zij haar studie aan de Juilliard School in New York bij Sylvia Rosenberg en Ronald Copes. Daarna maakte ze razendsnel internationaal carrière: orkesten in Amerika, Azië en Europa rollen de rode loper voor haar uit. In Het Concertgebouw debuteerde ze in november 2023 met Tsjaikovski's *Violconcert* bij het Residentie Orkest. *Crescendo Magazine* schreef over haar: 'Deze violist heeft het allemaal: virtuositeit, een sterk profiel, helderheid en een warme, volle toon.' In 2021 tekende ze een exclusief contract met het label Deutsche Grammophon. Ze nam onder meer werken op van Debussy, Fauré en Szymanowski, waarvoor ze unanieme lof van de internationale muziekers kreeg.

SUMMARY

Benjamin Britten's *Four Sea Interludes* are from *Peter Grimes*, an opera about a hard-bitten fisherman who is shunned by his fellow villagers. The four pieces form a backdrop to the drama, depicting the sea – sometimes calm, sometimes turbulent – and representing the characters' unpredictable behaviour.

When Pyotr Tchaikovsky wrote his *Violin Concerto in D major*, op. 35, he had just weathered the most profound crisis of his life: he had gone against his sexual orientation and married a woman, but then he'd fled. This energetic concerto reveals little of Tchaikovsky's turmoil; the country-dance finale is especially exuberant. Sergey Rachmaninoff's long musical career ended at 67 with his *Symphonic Dances*, op. 45. He had lived in America for over twenty years, but his homesickness for Russia remained stronger than ever. The first dance is steeped in melancholy, and the second reveals the influence of Tchaikovsky, his former teacher. The third is perhaps the most moving because here, Rachmaninoff quotes motifs from his earlier works and uses chimes to evoke the ambience of Russian Orthodox church services. Powerful, colourful music from an elder-statesman composer as he reflects on all the things that has shaped him. He considered it his best piece.

Translation: Eileen Stevens

EN VERDER...

ZOMERCONCERTEN LIVE!

Geniet nog even na van het concert tijdens ZomerConcerten Live! Met vanavond een ontmoeting in de Spiegelzaal met Ryan Bancroft (dirigent) en Bomsori Kim (viool). U bent van harte welkom.

QNTDEK MEER

Op concertgebouw.nl/ontdek gaat een wereld voor u open. U vindt er video's, interviews, verhalen, podcasts, concertregistraties en nog veel meer.

STEUN ONS

Draag bij aan de toekomst van Het Concertgebouw, nu of later. concertgebouw.nl/steun-ons

CONCERTTIP

wo 10/07

20.00 uur
Grote Zaal

Bruchs Violconcert met Esther Yoo & Brahms' Symfonie nr. 1

Vorig jaar verscheen Bruchs *Eerste violconcert* op haar nieuwste album bij Deutsche Grammophon, nu speelt violvirtuoso Esther Yoo haar favoriete violconcert met het Orchestre National de Lille. Daarnaast klinkt Brahms' *Eerste symfonie*.

